

UNITED STATES OF AMERICA

FOUNDED 1836

WASHINGTON, D.C.

DISSERTATIO MEDICA

I N A U G U R A L I S,

D E

P L E U R I T I D E V E R A;

Q U A M,

D E O M A X I M O A N N U E N T E,

S U B M O D E R A M I N E V I R I A D M O D U M R E V E R E N D I

G U L I E L M I S M I T H, S. T. P.

A C A D E M I Æ P H I L A D E L P H I E N S I S P R Æ F E C T I;

N E C N O N

E x C U R A T O R U M P E R I L L U S T R I U M A U C T O R I T A T E, E T A M P L I S S I M Æ
F A C U L T A T I S M E D I C Æ D E C R E T O,

P R O G R A D U D O C T O R I S,

S U M M I S Q U E I N M E D I C I N A H O N O R I B U S E T P R I V I L E G I I S

R I T E E T L E G I T I M E C O N S E Q U E N D I S,

E R U D I T O R U M E X A M I N I S U B J I C I T

J A C O B U S P R O U D F I T,

P E N N S Y L V A N I E N S I S

S O C I E T. M E D. A M E R I C. S O C.

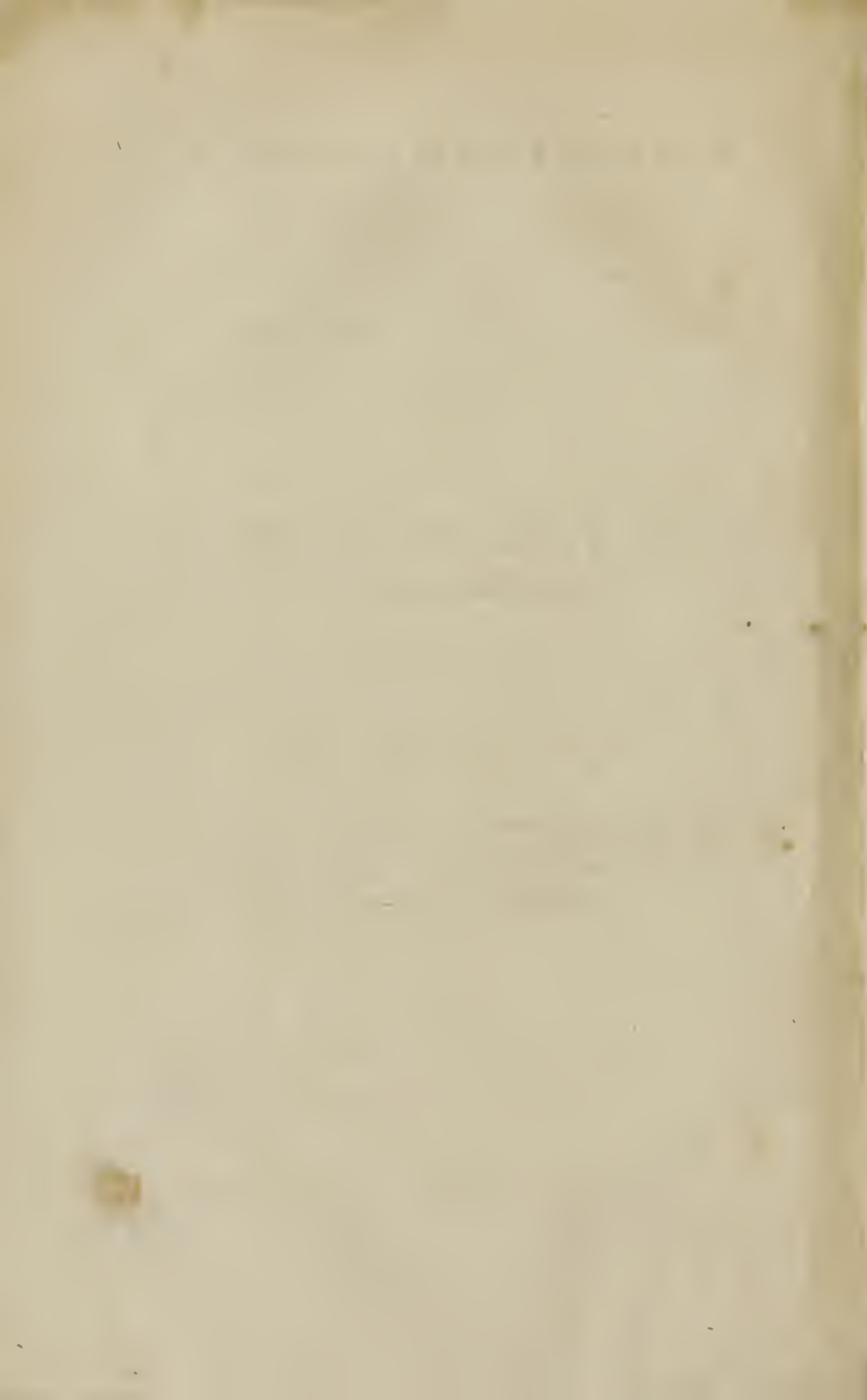
A D D I E M 2 J U N I I H O R A L O C O Q U E S O L I T A

P H I L A D E L P H I Æ:

A P U D R O B E R T U M A I T K E N & F I L I U M.
A C A D E M I Æ T Y P O G R A P H O S.

M.DCC.XC.

BENJAMINO RUSH, M. D.

THEORIÆ, PRAXEOSQUE MEDICINÆ
IN ACADEMIA PHILADELPHIENSI

PROFESSORI CELEBERRIMO,

VIRO,

Ob summam, felicissimamque Medi-
cinæ peritiam, rerum politicarum
intelligentiam, itemque Pa-
triæ amorem insignem,

ADMODUM PRÆCLARISSIMO,

IMO OB SUOS MORES INTEGROS, AMPLIS-
SIMAM SCIENTIAMQUE BONARUM
LITERARUM, EXEMPLAR OR-
NATISSIMUM, DIGNIS-
SIMUMQUE PRO-
SEQUENDUM;

ET

QUI MIHI PRIMUM MEDICINÆ FONTES RECLUSIT:

NEC NON

JOHANNI JONES, M. D.

OLIM CHIRURGIÆ IN ACADEMIA NOVI

EBORACI PROFESSORI ERUDITISSIMO,

PROPTER EJUS SOLERTIAM, PERITIAMQUE

ADMODUM PROFUNDISSIMAM,

IN HAC ARTE, LONGE, LATEQUE CELEBERRIMO,

ITEMQUE

VIRTUTIBUS, LITERIS, MORIBUSQUE,

ORNATISSIMO,

OMNIBUS, PRÆCIPUE PAUPERIBUS

DILECTISSIMO;

CUJUS HUMANITAS, BENEFICIAQUE ERGA ME

QUAMPLURIMA SEMPER FUERUNT:

DENIQUE,

PATRI MEO CHARISSIMO

VIRO ADMODUM REVERENDO

JACOBO PROUDFIT

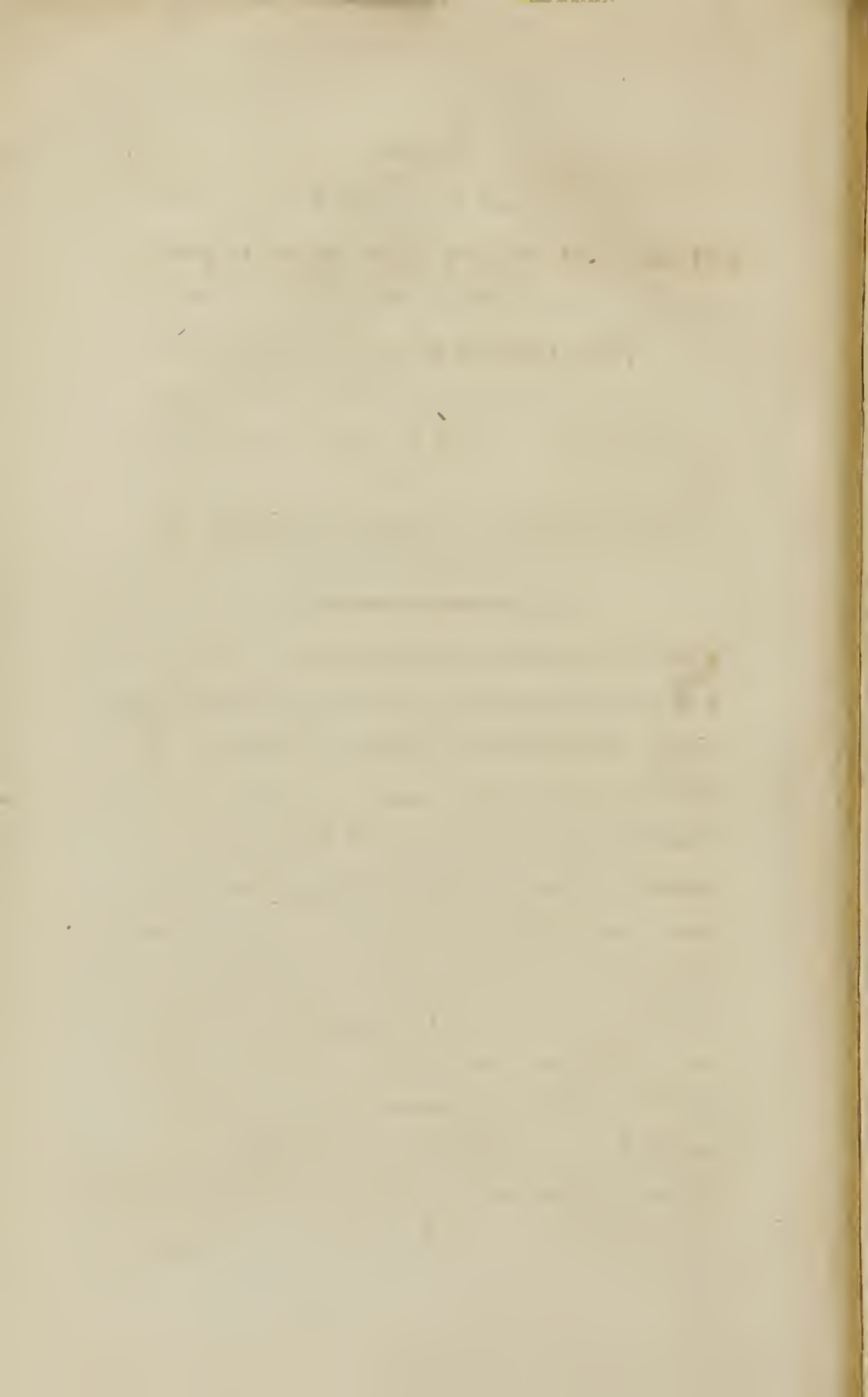
PIETATE SUMMA, BENEVOLENTIAQUE,

DECORISSIMO:

HOC OPUSCULUM

INSCRIBIT, DICATQUE

AUCTOR.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

PLEURITIDE VERA.

SUB appellatione pleuritidis veræ, inflammationes cujuscunque generis, quæ, aliquam membranæ partem vocatæ *pleuræ*, inficiant, est nobis in animo complecti; dum, omnibus de ea cursibus, non tantum internæ cavitatis thoracis superficiiei obrepente sed etiam mediastinum formante, imo et super pericardium et totam pulmonum superficiem expansa, egerimus. Eam clarissimus Cullenus peritissime hac ratione tractavit et mihi videtur prorsus ingenuum; quia ex symptomatibus non possumus, ad punctum, ipsam pleuræ partem quæ infecta sit inflammatione, referre. A . Verum-

Verumenimvero, haud abs re fortasse, symptomata exhibere, quæ dicuntur ipsam quam partem inflammatio inclusa sit præcipue indicare.

Si ea pleuræ pars costis subjecta habitatio sit inflammationi, in latere, dolor percipietur violens fere et pungens: Affectio hæcce, morbum semper nominatum *pleuritidem veram*, generat.

Dolor infra sternum erit, ad claviculas et vertebrae dorsi sese torquens, si inflammatio mediastinum aggressa: Hæcce dorsalis fortasse pleuritis est, quæ, quibusdam medicorum veterum tractata fuit.

Si in pericardio inflammatio habitat, in sinistro latere dolor erit; tunc palpitatio, anxietas maxima, pertorpidus languor, nec non syncope, hujus affectionis indicia erunt, quæ *pericarditis* nominatur.

Si, ea pleuræ pars, quæ adjacet ad convexam diaphragmatis superficiem, inflammationem conceperit, dolor fiet acutior circum cartilagineum

tilaginem eniformem, inde ad spuriarum cartilagine costarum, et spinam se extendens: in respiratione vel fæces expellendo, ægrotus, diaphragma impotens ad utendum fiet sine cruciatu gravissimo adaugendo. Hanc affectionem, delirium frequentat plusquam aliquam aliam; itaque PARAPHRÊNITIS nominata est.

Denique, si pleura inflammata sit, quæ superficiem pulmonum velat, dolor erit obtusior; tunc, tussis et anxietas fiunt potentissimæ, hæcce *peripneumonia vera* nominatur. Sed plurima disseccando cadavera, edocti fuimus, multos pleuritide mortuos esse qui symptomatibus interdum caruissent, quæ suspicata erant, ipsam pleuræ partem inflammatione infectam, indicare.

Quoniam res sic sese habeant, ut nostra *diagnostica* nobis non documenta præbeant, apta investigandæ ipsi pleuræ parti, quæ talem contraxisset, vel si possint, parvi esset; quandoquidem ratio medendi prorsus eadem est in omnibus *statibus*.

Quocirca,

Quocirca, haud a ratione diverſum eſſet, eum morbum *pleuritidem* appellare, qui, quam inflammationem cunque ſubeuntem ipſi latioris membranæ parti, nominatæ *pleuræ*, indicaret.

Pleuritis ſequentibus hiſce ſymptomatibus dignoſcitur.

Pyrexia, aliqua quavis in thoracis parte, dolor fere acutus, dyſpnæa, et tuſſis, quæ in ſuo initio ſicca, mox ſuccidior, etiam interdum cruenta eſt.

DE HISTORIA MORBI.

In ſequentibus modis, morbus fere inchoat. Gelidus tremor membra agit at ægroti, qui plerumque impetum pleuritidis prævenit, huic febris ardens ſuccedit, interim pulſus fere eſt frequens, celer, plenus validusque. Cum hæcce paucas horas permanſiſſent, dolor in latere ſentietur pungens fere et mordens, et locus dolens sæpe juxta medium ſextæ vel ſeptimæ coſtæ eſt; tamen aliquis alius locus pleuræ morbo afficiatur. Interea, dolor ab inſpiratione

spiratione adeo augetur, ut ægrotus vi summa ad halitum inhibendum nititur, et sponte, quandam suffocationem mavult pati, quam incrementum doloris inspiratione factum.

Incumbere lateri plerumque morbo laboranti dolorem maximum affert; sed non ita semper, nam adhæsiō nonnunquam fiat pulmones inter et pleuram, cum hoc accidit, incumbere lateri morbo laboranti, dolorem nonnihil sublevat. Dolor remanet fortasse uno in latere solo, tamen aliquando ultro citroque movet se, et nonnunquam repentino se a latere primo occupato ad alterum transfert; hoc, imminens periculum prædicit. A dolore interdum tam inopinato acriterque ægrotus corripitur, ita ut non poterit, a positu in quo primum decumbebat, vertere: hoc, finistrum quoque periculum præfagit.

Ægrotus, spirandi magna difficultate in morbo isto, laborat, imo nonnunquam fiet, ægrotum non posse, dum prostratus jaceret, respirare; tunc necesse erit, truncum corporis ad evitandum illum symptoma, erigere.

Vultus

Vultus rubore suffusus, cephalæa, phreni-
fis sunt quoque focii pleuritidis frequenter.
Paucis diebus, primo, tussis dolorifica erit et
nonnihil astricta; sed cum inflammatoria dia-
thesis, ab operantibus humorum extractioni-
bus, imminuetur, succidior fiet et laxatior, tunc,
copiosissima excretio muci sæpe cruenti
accidet; hoc, ægroto salutiferum lenimen,
affert.

Traditum est a medico Huxhamo, se quod-
dam pleuritidis genus vidisse, quod a tussi te-
trica, maximo dolore, gravissima et languidissi-
mæ ægrotatione pleno cumque pulsu palpitante,
initium traxit et videbatur plurimæ phleboto-
miæ nos suadere, tamen in secundò sanguinem
extrahendo, imo ne aliquando primò, pulsum
et vires tam mirum in modum elanguisse, ut
in typhoidem febrem cum signis maximæ de-
bilitatis, talia, tremores, subsultus tendinum,
profusæ sudationes, diarrhæa biliosa, lin-
gua atra, coma, et delirium, se mutasse. Me-
dicus præterea dicit, sanguinem, hocce a la-
borantibus morbo, detractum, raro fulvum
colorem

colorem induisse: Sed solutum et spongiosum vel fuscum, et tenuissima membrana livida vel vitrea tectum fuisse. M. Huxhamus, his verbis a scriptis Lancisi, utitur “ in pleuritide, “ peripneumonia, &c. si sanguine, e vena sec- “ ta extracto non appareat in superficie crus- “ ta alba—pessimum, vero in altera sanguinis “ missione incipiat apparere—bonum, contra “ si in secundo ne quidem apparebit, abstineto “ statim a sanguinis missione, aliter interficias “ ægrotantem.”

Nuper hac in urbe, juveni gravissima pleuritis accidit, et post biduum vel triduum per usitatas evacuationes, sanguinis missionis et medicamentorum debilitantium, apprehensus a typho magnæ debilitati junctæ; a vix qua, tandem stimulantium ope medicamentorum, talia, vinum, cortex peruvianus, vol. alk. opium, &c. recuperatus fuit; ideoque sæpe nos oportet, lanceam ad quosdam pleuritidis symptomatibus laborantes parca manu adhibere.

E levamine ægrotanti lato perjudicandum est, an emissio sanguinis expediat, si primam
per

per sanguinis missionem vel secundam, ægrotus in debilitatem collapsus erit, si quoque tussis, anxietas et spirandi difficultas remaneant certissimum est, ut venæ sectio prohibeatur.

Si hic morbus mortem trahat, id plerumque tertium inter et nonum diem fit; attamen tempore remotiore nonnunquam accidit.

Pleuritis variis in modis desinat; scil. resolutione, suppuratione, gangræna, vel sanguinis cellularem in texturam pulmonum effusione.

Maximè momenti est, symptomata uni vel alteri harum terminationum adhærentia, intelligere.

Resolutio fieri dicitur, cum inflammatio evanescat sine mollium partium damno, hic finis maxime optabilis est, et nobis semper conandum est eum adipisci. Facilis et copiosa muci e pulmonibus expuitio, spontaneosa omni ex parte perspiratio, urina multum lateritii sedimenti retinens, simul febris, tussis, dyspnæa,

pnæa, dolor sensim imminuentes, sunt manifesta symptomata, quæ resolutionem pleuritidis indicant. Si resolutio, quartum ante quintumve diem a quo morbus inciperat, non fieret, suppurationem morbo adhærere veteres arbitrati, et primos quatuor dies solos emissionem sanguinis iussere. Sed resolutionem fieri tam sero quam nono die decimove noscimus: tamen aliquando fiat, ut suppuratio ante illud morbi tempus accadat.

Sed si morbus post decimum diem undecimumve ulterius se protrahat, supervenientem suppurationem cum sequentibus symptomatibus timeamus scil. febris dolorisque remissio, pulsus parum durus, minor sitis, ægrotus, rigoribus tremoribusque iterum atque iterum subiens; dum tussis et dyspnæa remaneant. Si gravitatis sensus percipiatur eo quo dolor olim situs fuisset, pus formatum, ex hæctica febre, duobus quotidie exacerbationibus, urina plurimum sedimenti retinente, lingua humida, vultu pallido, sudoribus enervantibus, tussi et pectoris oppressione comitantibus, suspicamur.

Si symptomata violenter sævissent, et inopinato desistunt, quibus summa debilitas succedit, quæ a formicante et languido pulsu indicata sunt, statim adventum gangrænæ expectamus; delirium illius exitus inflammationis certum indicium effert; sputum tunc fetidum et graveolentissimum fiet. Medicus Huxhamus, super eo, verbis Dodonæi sic utitur “qui sanguinem nigrum porosum spuunt, ad instar spongiæ, iis pars aliqua sphacelo correpta est in pulmones et omnes pereunt.”

Effusio sanguinis in cellularem pulmonum membranam est frequentissima et mortifera terminatio pleuritidis, quæ præfocando ægroto sine mora ei vitam eripit: symptomata, quæ, hanc terminationem, adferunt, sunt maxima anxietas, oppressio, dyspnæa; illæ ægrotanti tam graviter instant, ut non possit spirare, nisi truncus corporis erectus esset. Dissectio, cadaverum hanc terminationem pleuritidi fieri probat.

Clarissimi Huxhamus et Cleghornius dicunt se plurima cadavera desecuisse, et investigasse,

se, quæ huic morbo victimæ cecidissent, et pulmones fuscos, lividosque fuisse quoad aspectum, et specificè ponderosiores aqua reperuisse. Hic aspectus solus nascitur ex effusione sanguinis in cellularem pulmonum materiam; interea pars serosa evehatur respiratione vel absorbeatur.

Morgagni, de causis et sedibus morborum, alteram pleuritidis terminationem, refert, quæ per effusionem serosam in cavitatem thoracis, morbum dictum hydrothoracem, generat. Putamus hanc rarissime occurrere et eam ex incauta et nimia phlebotomia, prolem esse.

Evacuatio cujusdam generis fere semper resolutionem pleuritidis sequitur, quæ vocatur crisis, talis, laxa expuitio, perspiratio omni ex parte, copiosa urinæ emissio, lateritium sedimentum fervans, biliosa diarrhæa, hæmorrhagiâ ex uno narium, vel vassis hæmorrhoidalibus.

Sed abundans excretio, quæ, in morbi initio sine difficili tussi apparuerat, ex omnibus terminationibus est longe gratissima.

Hippocrates

Hippocrates et alii multum scripserunt de colore sputi materiaque, mortem vitamve significantis; tamen plus e remedio pendet, quod sputum ægrotanti adfert, quam colore vel sputifmatis materia.

Perspiratio, ex suaapte sponte universalis nonnunquam crisim huic morbo, reddit; anxietatem et pectoris oppressionem sublevat et mirum in modum febrilia symptomata extenuat; attamen, cavendum est, ne a calidioribus mendicamentis, sudorem laceffamus, nam illa mortifera semper symptomata irritant et periculum imminens ægroto minantur.

Medicus Cleghornius magnam urinæ effusionem plurimum retrimenti servantem, nonnunquam optandam crisim morbo tulisse dicit. Hæmorrhagiam ex naso, vel vassis hæmorrhoidalibus et biliosam diarrhæam, aliquando symptomata mitigavisse, opemque præbuisse, dicitur; sed credimus, illas evacuationes ad ægrotum vix multum prodasse, et diarrhæa, morbo seniente, lethale symptoma est, etiamque debilitatem indicat.

PROGNOSIS.

PROGNOSIS.

DE SIGNIS SALUTIFERIS.

COPIOSA secretio concreti muci, ex initio morbi, quæ sine gravi tussi vel difficultate expui posset, sæpe symptoma gratum intendit, si sputum cum sanguinis lituris mistum sit, minime infelix; quod phlogisticam diathesin edomitam esse nonnihil monstrat et morbum ad resolutionem tendere.

Spontanea perspiratio est etiam symptoma faustum; ab adventu cujus dolor, febris,pectoris oppressioque in fugam se conferunt.

Abscessus in aliqua corporis parte apparentes sunt optabilia symptomata. Sed serenus, tranquillique sopor, cum ægrotus, stratus membra super lecto, quiescat, et valida respiratio dolore cariens, sunt ex omnibus symptomatibus maxime salutifera et longe felicissima, semperque gratam crisin afferunt.

DE SIGNIS MORTIFERIS.

FEBRIS ardens, respirandi difficultas cum gravi anxietate periculosa symptomata semper

per sunt; præcipue cum ægrotus neque unum neque alterum latus submittere possit; sed illi resupinandum, si dyspnæa adsit, nisi quod corporis truncus sit erectus, imo licet erectus, si dyspnæa remaneat, malum est. Ægrotus facies turgescit, rubescitque et sudor nunc circum caput, nunc pectus, apparens; si simul pulsus debilis, celer, trepidusque fiet, tunc mortiferum periculum ægrotanti impendet.

Tussis continuata, dolorem augensque symptoma inauspicatum est, præsertim cum sicca. Si dolor a latere primo occupato usque ad alterum se extendat vel si subito ultro citroque moveat se, hoc multum periculi indicat; delirium, diarrhæa et frigus extremitatum symptomata lethalia sunt, semperque ad mortem spectant.

DE CAUSIS PRÆDISPONENTIBUS.

- Quidam corporis habitus, huic morbo, magis opportuni quam alii sunt. Homines, quibus admodum robustum torosumque corpus est, nec non pauperes, qui, difficultatibus, plurimis laboribusque subiecti, inflammationibus pectoris,

toris, valde obnoxii sunt. Qui thorace male conformato præditi, item qui potibus spirituosis dediti, vel qui incurfiones plures pulmonicarum affectionum aliqua in ætate vitæ fuæ paffi ab isto morbo sæpe afficiuntur. E contra mulieres, infantefque, imo quisque imbecillis mollifque corporis habitus, vix pleuritici fiunt. Hippocrates ait, “ qui acidum eructant, raro pleuritici fiunt.”

DE CAUSIS OCCASIONALIBUS.

Alternæ applicationes frigoris, calorifque in corpus pleuriticos efficiunt. Huic, vis pleuritidis, autumnalibus, vernifque tempeftatibus, cum viciffitudines cœli a frigore ad calorem fiunt fubitæ, inclementefque, clarum testimonium præbet. Hic morbus aliquando vere tam rapide, lateque graffatur, quofdam medicos, prognatum effe e peftifero contagio, putaviffe; fed, omnino natum variis viciffitudinibus cœli in his temporibus, opinamur. Omnes injuriæ organis refpirationis factæ quafi prolapfiones, ictus, vel aliqua vis, thoraci alata hunc morbum generant; præterea, a fuppreffione alicujus evacuationis ufitate aliquando

aliquando fit, hoc per majorem humorum fluxum in pulmones, quam consuetum accidit.

DE CAUSA PROXIMA.

Sententiæ medicorum de inflammationis causa proxima fuerunt inter se dissentientes: sed nobis videtur proximam causam in adaucta actione vassorum partis dolentis constare, ad locum eundem, majorem sanguinis fluxum, impellente. Hocce, melius caloris, doloris, ruboris, tumefactionisque, quæ inflammationis usitata symptomata sunt, quam vel Boerhaviî lentor, error loci, vel Culleni spasmus, rationem monstrat. Quando, historia, prognosticis, causis remotis, proximaque memoratis; rationem medendi sequamur, et nos, se ad remedia, quæ solent adhiberi ad morbi resolutionem adeptiscendam, restringamus; suppurationem, suasque appendices exequi limites hujus opusculi longe excederet.

DE RATIONE MEDENDI.

Indicatio curæ in hoc morbo est, adauctam actionem et impetum, cordis, arteriarumque, minuere. Varia remedia ad hoc per-

perficiendum sunt; sed summa confidentia in venæ sectione sita est, hanc evacuationem tam nos oportet adhibere quam symptomata se ostendunt. “ Principiis obsta, sero medicina paratur, cum mala per longas invaluerint moras.”

Fortasse in nullo morbo magis opus est illo præcepto quam pleuritide; si enim sanguinis missio omittatur vel negligatur, donec symptomata violenta fiunt, ægrotus vix convalescere poterit.

Venæ sectione sola, graviora symptomata, qualia, anxietas, dolor, dyspnæaque mirifice mitigantur. Quod ad sanguinis quantitatem excipiendam, nulla certa regula tradi potest; habitudo, ætasque ægrotantis cum vi symptomatum, in omni modo nos docebunt. Si morbus sit mitis, prima sanguinis emissio cum aliis remediis, quæ, postea alio loco, nominabimus, totum morbum amoveat; sed interdum necesse est, ut phlebotomia, iterum atque iterum, repetenda. Cum morbus, magna vi inceperit, opportunum erit, imo necessarium sanguinem emittere, bis terve die quo incipiat.

Veteres suspicabantur non oportet nos venæ sectionem post tertium diem ab invasione morbi administrare, nam suppurationem, si morbus longius se protraheret, fieri putabant, sed nunc resolutionem accidere decimo, undecimove invenimus, et phlebotomia adhibenda per id omne tempus, si symptomata, cum magno commodo sic requirant. Ubi excretio laxa succidaque sit, per quam, multo, dolor, dyspnæa, aliaque symptomata dispelluntur; venæ sectio omittatur; sed si symptomata urgeant nihilo secius expectoratio adsit, lanceam occupare audebimus, quia sanguinis emissio non expectorationi obstat, nisi maxima debilitas adsit, quando ea fiat, symptomate crescente, ægroto exspuanti mucum in vasis bronchiorum collectum resistat.

CATHARTICA vix ullum locum in hoc morbo tenent; sed ut fæcum retentio excitat, exasperatque febrem, maximi momenti est vincere alvi astrictionem, ventremque solutum tenere. Hoc efficere, Glauberi sales, vel clysmata facta ex aqua calida, oleo, saccharoque adhibenda, illa ventrem satis solvunt, sine stimulatu torminive viscerum. EMETICA

EMETICA. Ufus vomitionis plenæ in inflammationibus thoracis, prohibitus est. Merito celeberrimus Cullenus, usum vomitionis plenæ esse periculosum cum pleuritide affectis, opinatur; sed ea post evacuationes sanguinis emissionis, laxantiumque, cum commodo maximo, saluteque utantur. Illa, evacuando stomacho, expectoratione excitanda, humoribus summo corpori attrahendis, remedia esse mirifice apta ad pulmonicos morbos medendos, videntur. Duo, triaque exempla, in quibus plena vomitio, post primam venæ sectionem, statim adhibita, succedebat cum mira utilitate, vidimus. Nauseantes dotes emeticorum etiam opportunæ sunt, nam expectorationem incitant, humores summo corpori trahunt, opemque pulmonibus præbent.

NITRUM quoque est remedium frequenter adhibitum in morbis phlogisticis, calorem corporis, febrilia symptomataque imminuit, secretiones et urinæ et perspirationis efficit, præsertim cum parvis dotibus tartari emetici mixtum.

Nitrum

Nitrum a quibusdam tussē ciere dicitur quod fuit argumento cur ejus usus in pleuritide prohiberetur: sed medicus Cullenus sua maxima experientia, quadraginta annos, tussē ciere perraro nitrum reperit, et ille opinatur, si id tussē unquam excitet, peculiari habitudini tribuendum est, itaque propter id, ejus opes non negandæ nobis.

VESICATORIA sunt remedia potissimum approbata in pleuritide curanda; quandoquidem irritatio operationi vesicatoriorum adhæret ideoque est probabile utemplastra epispastica procrastinentur, donec phlogistica symptomata, idoneis evacuationibus, minuantur. Parti dolenti vesicatoria imponerentur si fieri possit; aliquando necesse est vesicatoria terque quaterque adhibere quod multo melius quam perpetuum vesicatorium per unguentum epispasticum, est. Ea, ægrotanti humoribus ad superficiem corporis alliciendis, et irritabilitate pulmonum diminuenda, prodesse videntur.

Ex remediis præcedentibus, summa nostra spes in hoc morbo medendo, pendet, quandoquidem

quidem expectoratio huic morbo prope semper adhæret, et salutifera esse videtur: Medici, medicamentis uti inducti fuerunt, quæ, ad hanc rem spectare opinabantur; hæc, expectorantia nominantur.

EXPECTORANTIA fere semper adhibita, squillæ, gummi ammon. sal volatilis, assafætida, gummi Arab. cum aliis quibusdamque, sunt.

Squillæ sunt expectorantia, quæ plurimi estimatæ fuerunt; sed quando magna ex parte stimulant, usus earum deferendus est donec, diathesis inflammatoria edomita erit, tunc adhibitæ cum incolumitate; sed ut nauseam, vomitionemque semper provocant, ægrotanti insuaves sunt. Idem gummi ammoniaci objiciatur.

Ex omnibus expectorantibus, volatilis sal est longe efficacissimus; sed ob suam vim stimulantem, retinendus est usque ad opportunam tempestatem, ubi phlogistica diathesis victa sit, tunc sanitatem ægroto affert, quia non solum expectorationem incitat, sed etiam cum juvat,

viresque

viresque ei suppeditat. Affasætida est mitis stimulus, et in pleuritide adhibeatur, magna cum utilitate; nam expectorationem perspirationemque promovet.

Sunt alia remedia, qualitate demulcente, quæ nonnunquam profunt, talia gummi Arabicum, semen lini, &c. Ea non videntur valde esse efficacia; tamen leniendo irritationem, tussē mitigant et sic quietem levamenque ægroto ferunt.

Vapores aquæ calidæ vel aceti in os pulmonesque recipiantur per Mudgii inhalorem, multumque profunt. Siccitatem in guttere remonent, de qua, magna murmura ægrotantes effundunt, atque expectorationem generant.

Non convenit inter medicos de adhibendi opii in hoc morbo proprietate. In morbi initio, dum inflammatoria symptomata audaciter grassentur, opium certe multum nocet, quia iis vires novas addit; sed cum diathesis phlogistica refugisset, symptomata solum contumax relictum est expectoratio tenuis mucī,

quæ

quæ tracheam titillat, tussē laceffitque, hoc ægrotum enervat, defatigatque multum; hic opium, sine ullo periculo utatur, mucō secreto opportunitatem conspissare præbet, tussē subleuat, gratam ægroto quietem affert, quæ ei semper valde placet.

REGIMEN POTUSQUE. Nos oportet antiphlogistico regimini, summo cum studio adhærere, quod stimulo careat cujuscunque generis sit. Calor stimulus potentissimus est, quem invenimus adhuc, ideoque omni conamine nostro, repugnaretur. Ægrotum oportet, quantum possit, effugere e lecto, si caloris stimulantē vires vult vitare; sed si necessitas eum decumbere coerceat, durus lectus, tenueque stragulum illi est eligendum. Si inflammatoria symptomata furant, cubiculi calorem raro oportet quadraginta vel quadraginta et quinque gradus Farenheitiani thermometri superare, attamen hoc pristina habitudo ægrotantis aliqua ex parte commensurabit; sed ut diathesis phlogistica diminuat̃ur et expectoratio sponte venit, temperies cubiculi elevatur, præsertim si ægrotus debilitate afficiatur.

Omnis

Omnis motus corporis evitandus, et positus quietus feligendus. Multiloquium, ad respirationem accelerandam, multum nocet, itaque studiose est vitandum.

Labor animi est stimulus corpori, itaque meditatio, consideratioque omittenda est. Recens alimentum in ventriculo est stimulo systemati, si fieri potest, magna ex parte negandum in hoc morbo. Caro potiusque spirituosus in se vim stimulantem habent et sic ægroto prohibendi. Perceptio sitis corpori semper stimulum adfert, ideoque diligenter removenda a frigidis potionibus dilutis. Calorem corporis sitimque hoc in morbo magis accendi quam aliquo alio, infatiabile desiderium ægroti ad frigefactas potiones, testimonium præbet; et nos oportet in harum usu ægrotantibus indulgere, dum symptomata phlogistica vigent; sed necesse sit, morbo declinante, calefactas et cardiacas potiones exhibere, si debilitas adest.

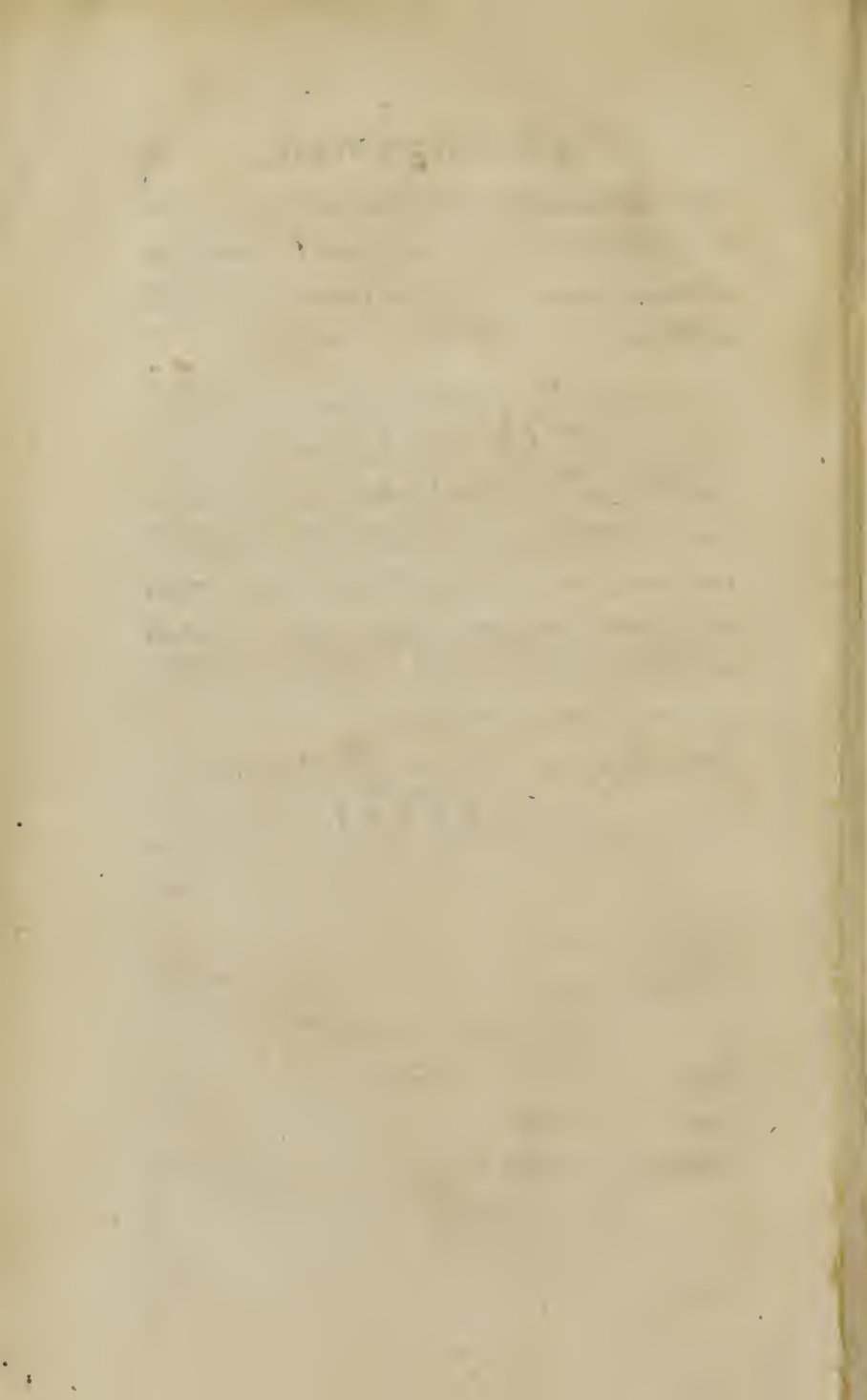
Ab usu salutifero frigidi aeris, potionumque in inflammatoria variola, rubeola, acuto

rheumatismo,

rheumatismo, multis cum aliis morbis, eas æque in plueritide prodesse arguimus et eas sæpe adhibitas cum exitibus maxime salutiferis, vidimus.

Hoc opusculo peracto, hujus inclytæ Aca-
demix spectando Præsidi itémque medicinæ
professoribus dignissimis, viris, probitate sum-
ma, eruditioneque, vestitis, a quorum prælec-
tionibus multum decerpsi, quibus plurimum
me debere profiteor, cum animo sincero,
gratias maximas ago, ut vigeant, et vivant,
diu, feliciterque precor!

S C R I P S I.

Med. Hist.

WZ

270

P968d

1790

c.1

